

Звіт
про повторне відстеження результативності регуляторного акта –
постанови Правління Національного банку України
від 25 листопада 2021 року № 123 “Про затвердження Правил складання та
подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до
Національного банку України”

Назва виконавця заходів з відстеження

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюється відповідно до статті 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Виконавець заходів з відстеження – Національний банк України (Департамент статистики та звітності).

Цілі прийняття акта

Постанова Правління Національного банку України від 25 листопада 2021 року № 123 “Про затвердження Правил складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку України” (далі – регуляторний акт) прийнята відповідно до статей 6, 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 12¹, 21, 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” з метою забезпечення виконання Національним банком України (далі – Національний банк) функцій щодо державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг у межах, визначених Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”.

Так, прийняттям регуляторного акта забезпечено ефективну реалізацію Національним банком функції правонаступника Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у здійсненні повноважень та виконанні функцій з державного регулювання та нагляду у сфері ринку небанківських фінансових послуг в частині складання та подання учасниками ринку небанківських фінансових послуг звітності до Національного банку.

Регуляторний акт набрав чинності з 01 січня 2022 року.

Строк виконання заходів з відстеження

Повторне відстеження результативності регуляторного акта розпочато 06 лютого 2023 року та закінчено 08 березня 2023 року.

Тип відстеження

Повторне відстеження.

Методи одержання результатів відстеження

Аналіз показників результативності регуляторного акта з використанням статистичних даних.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

V/31-0009/29147

від 15.03.2023 17:39

Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Відстеження результативності регуляторного акта проводилося з використанням статистичних даних про кількість учасників ринку небанківських фінансових послуг, на яких поширюється дія регуляторного акта, та поданої звітності до Національного банку.

Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) кількість учасників ринку небанківських фінансових послуг, на яких поширюється дія регуляторного акта (таблиця 1).

Вимоги регуляторного акта поширюються на таких учасників ринку небанківських фінансових послуг: страховиків, страхових та/або перестрахових брокерів, кредитних спілок, ломбардів, інших фінансових установ (далі – фінансові компанії), юридичних осіб – суб'єктів господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але мають визначену законодавством України можливість надавати послуги з фінансового лізингу (далі – лізингодавці).

Таблиця 1

Учасники ринку небанківських фінансових послуг, на яких поширюється дія регуляторного акта	Кількість станом на 01.01.2022	Кількість станом на 01.07.2022	Кількість станом на 01.01.2023
1	2	3	4
усього, з них:	1830	1524	1331
страховики	155	142	128
страхові та/або перестрахові брокери (юридичні особи)	64	-	-
кредитні спілки	278	187	162
ломбарди	261	195	183
фінансові компанії	935	892	760
лізингодавці	137	108	98

Згідно з Положенням про реєстрацію страхових та перестрахових брокерів та умови провадження посередницької діяльності у сфері страхування, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2022 року № 135 (далі – Постанова № 135), страхові та/або перестрахові брокери виключені з переліку учасників ринку небанківських фінансових послуг, на яких поширюється дія регуляторного акта, та скасовано подання ними звітних даних до Національного банку відповідно до регуляторного акта.

Також, причинами, які призвели до суттєвого зменшення кількості учасників ринку небанківських фінансових послуг протягом 2022 року стали

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

B/31-0009/29147

від 15.03.2023 17:39

набрання чинності Законом України “Про фінансові послуги та фінансові компанії” та Законом України “Про страхування”, а також прийняття ряду нормативно-правових актів Національного банку України з питань реєстрації та ліцензування, якими було визначено, зокрема підстави для виключення учасників ринку небанківських послуг з відповідних Реєстрів¹ та відкликання (анулювання) ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг та ліцензій на здійснення страхової діяльності.

2) кількість учасників ринку небанківських фінансових послуг, які подали звітність до Національного банку України (таблиця 2).

Таблиця 2

Учасники ринку небанківських фінансових послуг, які подали звітність до Національного банку України	Кількість учасників ринку небанківських фінансових послуг								
	станом на 02.04.2022 (звітна дата 01.01.2022)			станом на 02.08.2022 (звітна дата 01.07.2022)			станом на 01.03.2023 (звітна дата 01.01.2023)		
	подано всю звітність	подано не всю звітність	не подано жодної звітності	подано всю звітність	подано не всю звітність	не подано жодної звітності	подано всю звітність	подано не всю звітність	не подано жодної звітності
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
усього, з них:	638	495	697	895	126	503	1047	115	169
страховики	59	59	37	101	5	36	111	14	3
страхові та/або перестрахові брокери (юридичні особи)	31	9	24	-	-	-	-	-	-
кредитні спілки	171	6	101	127	10	50	124	2	36
ломбарди	133	0	128	121	0	74	111	39	33
фінансові компанії	147	421	367	478	109	305	655	21	84
лізингодавці	97	0	40	68	2	38	46	39	13

На початку 2022 року значна кількість учасників ринку небанківських фінансових послуг не подала звітність до Національного банку або подали її не у повному обсязі. Зазначене відбулося після введення в Україні воєнного стану². Разом з тим, як свідчать дані таблиці 2, вже у середині 2022 року, а тим паче на початку 2023 року кількість учасників, які подали звітність до Національного банку в повному обсязі або частково значно збільшилася, при цьому, значно скоротилася кількість учасників, які не подали звітність.

3) кількість файлів з показниками звітності, що подаються до Національного банку учасниками ринку небанківських фінансових послуг відповідно до регуляторного акта (таблиця 3).

¹ Державний реєстр фінансових установ та Реєстр осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги;

² воєнний стан введено згідно з Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”», який наразі продовжено до 20 травня 2023 року відповідно до Указу Президента України від 06 лютого 2023 року № 58/2023 “Про

Таблиця 3

Учасники ринку небанківських фінансових послуг, на яких поширюється дія регуляторного акта	Кількість файлів	
	станом на 01.01.2022	станом на 01.01.2023
1	2	3
усього ³ , з них:	50	47
страховики	24	24
страхові та/або перестрахові брокери (юридичні особи)	4	-
кредитні спілки	11	11
ломбарди	6	6
фінансові компанії	16	16
лізингодавці	8	8

Зменшення кількості файлів з показниками звітності, які подаються учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку відповідно до регуляторного акта, відбулося внаслідок скасування з 05 липня 2022 року вимог щодо подання брокерами даних звітності до Національного банку України згідно з Постановою № 135.

Оцінка результатів реалізації акта та ступеня досягнення визначених цілей

Регуляторний акт регламентує перелік звітності, процедури, порядок її подання учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку для подальшого використання цієї звітності з метою виконання Національним банком регулятивних та наглядових функцій за ринком небанківських фінансових послуг (в межах, визначених законодавством).

З прийняттям регуляторного акта приведено у відповідність правила та порядок подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до єдиного стандарту подання звітності до Національного банку, реалізовано можливість отримання звітності, з урахуванням установленої в Національному банку практики збору даних та контролю за допомогою налаштованих автоматизованих систем. Усе це реалізовано для забезпечення можливості виконання Національним банком регулятивних та наглядових функцій за діяльністю учасників ринку небанківських фінансових послуг, а також для складання грошово-кредитної та фінансової статистики, статистики зовнішнього сектору відповідно до законодавства України.

У зв'язку з внесенням змін до законодавчих актів, зокрема, прийняттям Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", Закону України "Про страхування", а також змінами до нормативно-правових актів Національного банку в частині нових пруденційних вимог для страховиків,

³ Окремі файли з показниками звітності подаються одночасно учасниками ринку небанківських фінансових послуг різних сегментів ринку, тому тут зазначено не арифметична сума наведених нижче даних, а загальна кількість файлів, подання яких передбачено регуляторним актом.

Підписувач Пишний Андрій Григорович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000
Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

В/31-0009/29147
від 15.03.2023 17:39

кредитних спілок, фінансових компаній та ломбардів, установлених нормативів страховиків, які вступають в дію з 01.01.2024 року, регуляторний акт потребує унесення відповідних змін протягом 2023 року.

Результати реалізації регуляторного акта та ступінь досягнення визначених цілей загалом оцінюються позитивно. Подальший висновок щодо оцінки результативності регуляторного акта буде зроблено після здійснення періодичного відстеження результативності відповідно до Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Голова
Національного банку України

Андрій ПИШНИЙ

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

V/31-0009/29147

від 15.03.2023 17:39